

## Møteprotokoll

**Utvalg:** Planutvalget - Ørland kommune  
**Møtested:** Balsnes, Kultursenteret  
**Dato:** 06.06.2014  
**Tid:** 09:30 – 11.00

### Faste medlemmer som møtte:

| Navn                   | Funksjon | Representerer |
|------------------------|----------|---------------|
| Hallgeir Grøntvedt     | Leder    | OK-SP         |
| Knut Morten Ring       | Medlem   | OK-AP         |
| Laila Selnes Lund      | Medlem   | OK-SP         |
| Finn Olav Odde         | Medlem   | OK-SP         |
| Frank Aronsen          | Medlem   | OK-H          |
| Torhild Aarbergsbotten | Medlem   | OK-H          |
| Bjørnar Dahlberg       | Medlem   | OK-FRP        |

### Faste medlemmer som ikke møtte:

| Navn | Funksjon | Representerer |
|------|----------|---------------|
|------|----------|---------------|

### Varamedlemmer som møtte:

| Navn | Møtte for | Representerer |
|------|-----------|---------------|
|------|-----------|---------------|

### Fra administrasjonen møtte:

| Navn                                                                      | Stilling                                   |
|---------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| Snorre Glørstad                                                           | Rådmann                                    |
| Arnfinn Brasø                                                             | Kommunalsjef plan og drift og ass. rådmann |
| Britt Brevik                                                              | Utvalgssekretær                            |
| Odd Erik Røstad                                                           | Kommunalsjef oppvekst                      |
| Flere saksbehandlere og saksansvarlige fra administrasjonen var til stede |                                            |

### Merknader:

Innkalling og sakliste godkjent!

Planutvalgets medlem Finn Olav Odde (SP) tiltrådte møte først kl 10.00 under behandling av sak 14/7.

| Saksnr  | Sakstittel                                                                                      | Lukket |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| PS 14/7 | Forslag til reguleringsplan med konsekvensutredning for Ørland flystasjon - 1. gangs behandling |        |

Informasjon fra ordfører og rådmann

Eventuelt

## **PS 14/7 Forslag til reguleringsplan med konsekvensutredning for Ørland flystasjon - 1. gangs behandling**

### **Saksprotokoll i Planutvalget - Ørland kommune - 22.05.2014**

#### **Behandling:**

Laila S. Lund erklærte seg inhabil og fratrådte. I hennes sted møtte Noor Knutsen.

Notat fra Forsvarbygg av 20.05.14 ble referert.

Rådmannen trakk sin innstilling i saken og fremmet følgende ny innstilling:

Førstegangsbehandling av reguleringsplan med konsekvensutredning for Ørland flystasjon utsettes til 06.06.14 inntil det foreligger signaler fra staten om bidrag til å ivareta lokalsamfunnets interesser og/eller vi har oppnådd større innrømmelser fra Forsvarsbygg i forhandlingene om utbyggingsavtale.

#### **Torhild Aarbergsbotten fremmet på vegne av Høyre og Frp følgende forslag i tilknytning til saken**

Planutvalget ber om at formannskapet søker å utarbeide en lite med tydeligere prioriteringer med begrunnelser for krav fra Ørland kommune opp mot staten i forhold til utbygging av kampflybasen.

#### **Avstemming:**

Rådmannens nye innstilling ble enstemmig vedtatt.

Forslaget fra Høyre og Frp falt med 4 mot 3 stemmer. 3 stemmer ble avgitt for Høyre og Frps forslag.

#### **Endelig vedtak:**

Førstegangsbehandling av reguleringsplan med konsekvensutredning for Ørland flystasjon utsettes til 06.06.14 inntil det foreligger signaler fra staten om bidrag til å ivareta lokalsamfunnets interesser og/eller vi har oppnådd større innrømmelser fra Forsvarsbygg i forhandlingene om utbyggingsavtale.

## **Saksprotokoll i Planutvalget - Ørland kommune - 06.06.2014**

### **Behandling:**

Laila S. Lund erklærte seg inhabil og fratrådte. I hennes sted møtte Noor Knutsen.

Rådmannen refererte fra dagens samtale med statssekretæren. Departementet vil strekke seg lang for å bistå kommunen med utfordringene som blant annet gjelder flytting Hårberg skole, trafikale og sosiale utfordringer i forhold til en anleggsperiode. Det jobbes opp mot kommunaldepartementet og fylkesmann om skjønnsmidler i henhold til sosiale tiltak i en anleggsperiode.

Rådmannen legger frem opprinnelig innstilling som forslag til vedtak i saken!

### **Tilleggsforslag til vedtak ble fremmet av Knut Ring (A) på vegne av A, SP: Fellesforslag fra Ørland SP og Ørland AP**

### **Forslag til reguleringsplan med konsekvensutredning for Ørland flystasjon – 1.gangsbehandling**

Rådmannens forslag til innstilling vedtas med følgende endringer/tillegg:

#### ***Nytt punkt f):***

Ved behov for makeskifte med hel eiendom som alternativ til tilpasning for støyberørte, skal dette skje innen Ørland kommune om ikke aktuelle bruker/brukere ønsker annet.

#### ***Nytt punkt g):***

Planutvalget ber om at det skal følge planen en oversikt over ureglementert flygning slik som avbrutte landinger, utrykning ved øvelse, scramble og lignende. Oversikten skal beskrive maksimalstøy i de områder som blir berørt.

#### ***Nytt punkt h):***

Med bakgrunn i stor usikkerhet om støynivå og støyplager for den enkelte, ber planutvalget om at det gis muligheter for at tilbud om innløsning avventes til etter at nye F-35 har ankommet.

#### ***Nytt punkt i):***

Planutvalget ber om at det utarbeides støyberegninger som viser forskjell på støybelastninger for de ulike områdene ved avganger i begge retninger der det svinges vestover i henholdsvis 200 og 400 fot. Støyberegningene skal følge planen ut på høring.

#### ***Nytt punkt j):***

Planutvalget ber om at det utarbeides forslag til tiltak som ivaretar mattilsynets krav til husdyrhold.

#### ***Nytt punkt k):***

Planutvalget forventer at nye vedtatte flytrasèer blir tatt i bruk og at støymålinger startes i god tid før F-35 ankommer slik at det er et sammenligningsgrunnlag for målinger etter ankomst av nye fly.

#### **Nytt punkt l).**

Planutvalget legger til grunn at forhandlinger om avbøtende tiltak vedtatt i formannskapets møte, sak PS 14/12 den 6.mars 2014, videreføres.

#### **Endringer i reguleringsbestemmelser:**

##### ***Nytt kulepunkt punkt 4.3.2:***

- Tiltak for retting ved gjentakende avvik
- Lavfrekvent støy

##### ***Punkt 4.3.3***

Tas ut av reguleringsbestemmelsene(erstattes av nytt avsnitt punkt 5.5)

##### ***Nytt punkt 4.8***

Inn- og utflyging skal foregå i de korridorer som fremgår av vedlegg til planbestemmelsene, samt de formelle prosedyrer og flykorridorer som fastsattes i konsesjon for flyplassdriften (jfr Lov om luftfart).

##### ***Punkt 4.9.3***

Tas ut av reguleringsbestemmelsene

##### ***Punkt 5.5:***

Siste setning går ut og erstattes med:

Omdisponering av jordbruksareal som er regulert til utbyggingsformål skal skje i henhold til inngåtte leieavtaler. Det skal ved inngåelse av nye leieavtaler foreligge en tidsplan for eventuell avvikling av landbruksdriften. Tidsplanen forlegges Ørland kommune.

##### ***Punkt 7.2.2 første kulepunkt endres til:***

- Etablering/fullføring av gang/sykkelveg fra Uthaug sentrum til Hårberg skole

##### ***Nytt punkt 7.2.3***

Det skal utarbeides en samlet faglig vurdering rundt forholdet støy i undervisningssituasjon for alle alderstrinn ved Hårberg skole. Ørland kommune legger til grunn støykrav hjemlet i Arbeidsmiljøloven, gruppe 1.

En slik vurdering skal videre inneholde:

- En faglig vurdering av hvordan støy i anleggsfasen påvirker støybildet og evt. støykrav knyttet opp i mot Hårberg skole
- En faglig vurdering i forhold til eksponert støy i uteområdene og hvordan dette påvirker elevene i undervisningen.

- En faglig vurdering vedørende anleggstrafikk og sikkerhet i trafikkavviklingen for Hårberg skole.
- En risikovurdering av Hårberg skoles beliggenhet så nært opp til Ørland Flystasjon.
- En vurdering av de ansattes arbeidsforhold knyttet opp i mot fremtidig aktivitet ved Ørland Hovedflystasjon.

Utredningen skal være forelagt planutvalget før 2.gangs behandling av reguleringsplan.

Hvis ett eller flere av disse vurderingene ikke er tilfredsstillende oppfylt er tiltakshaver ansvarlig for at skolevirksomheten ved Hårberg skole avvikles før igangsettingstillatelse kan gis.

***Tillegg punkt 7.2.6:***

For terrenginngrep i forurenset grunn skal det utarbeides tiltaksplaner, jfr forurensningsforskriften kap. 2.

***Nytt punkt 7.2.8***

Innløst bebygd areal/sanerte anlegg i LNF-sonen skal reetableres til landbruksareal.

***Nytt punkt 7.2.9***

I områder definert som restriksjons- og fareområder for liv og helse Jfr ROS-analysen i planbeskrivelsen, kan eier av landbrukseiendom kreve flytting av landbruksbebyggelse.

**Tilleggsforslag til vedtak ble fremmet av Torhild Aarbergbotten (H) på vegne av H og FRP:**

**Alternativ til pkt. 2 i innstillingen:**

2. Forslag til reguleringsbestemmelser, revidert 05.05.14, med følgende endringer:

**4.3 MILJØOPPFØLGINGSPLAN (MOP) FOR YTRE MILJØ**

Miljøoppfølgingsplan for ytre miljø skal utarbeides av tiltakshaver i samråd berørte myndigheter. Miljøoppfølgingsplan ytre miljø skal vise hvordan miljømål og -krav innarbeides og følges opp under prosjektering, kontrahering, bygging og drift av nye bygninger og anlegg. Miljøoppfølgingsplanen skal bl.a. omfatte følgende forhold:

- Vegnett og transportsystem, herunder anleggstrafikk
- Støy
- Utslipp til luft, vann og grunn
- Naturmiljø
- Materialvalg
- Energibruk
- Landskap og lokalklima
- Kulturminner og kulturmiljø

- Nærmiljø, friluftsliv og befolkningens helse
- Landbruk
- Avfallshåndtering

Støymålere skal monteres i god tid før F 35 kommer i drift slik at det kan foretas sammenlignbare målinger før og etter ankomst av nye fly.

For landbruksdelen må planen omfatte:

- Målsetning knyttet til landbruksdriften
- Relevant areal med drenering/grøfter og annen landbruksrelatert infrastruktur
- Oversikt over nedbygging/frigivelse av relevant areal, med tidsplan
- Utnyttelse og omplassering av matjord på omdisponerte arealer
- Vedlikehold og utvikling av landbruksdrenering
- Adkomster og kjøreveger for landbruksdrift
- Program for utredning av støyproblematikk knyttet til husdyrdrift
- Skjøtselsplan for dyrka jord og annet grøntareal

Miljøplanen skal også omfatte nødvendige oppfølgende undersøkelser for de enkelte temaer, herunder for støyproblematikk i landbruket og i naturområdet i Grandefjæra.

Som en del av Miljøoppfølgingsplanen skal det beskrives rutiner og prosedyrer for bruk av rullebaner for å ivareta forutsigbare støyforhold for omgivelsene. Det skal beskrives rutiner for overvåkning av støybelastning og flyvemønster og for varsling av større øvelser og avvik fra det normale øvingsmønsteret. De formelle prosedyrer og flykorridorer fastsettes i konsesjon for flyplassdriften (jfr Lov om luftfart).

#### **4.8 STØYFOREBYGGENDE INN- OG UTFLYGINGSSONER**

Inn- og utflyging skal foregå i de korridorer som fremgår av vedlegg til planbestemmelser, og alternativ 2 for flygemønster men med krav om minst 400 fot etter take off før sving, også i sørlig retning.

##### **4.9.2 Utenfor planområdet:**

For eksisterende bygninger utenfor planområdet med støyfølsomt formål skal innendørs lydforhold overholde grenseverdier for lydklasse C angitt i NS 8175:2012. Der dette ikke er praktisk mulig mht. rene bygningstekniske forhold eller ikke er gjennomførbart innenfor et forsvarlig kost nytte-forhold kan det dispenseres fra kravet. Kravet skal ikke settes lavere enn lydklasse D angitt i NS 8175:2012.

Innløsning skal tilbys eksisterende støysensitiv bebyggelse med lydnivå  $MFN_{day} + 100$  dBA eller  $L_{den} = 62 + dBA$ , angitt som beregnet frittfelt lydnivå.

Dersom innløsning tilbys, men det ikke oppnås avtale om dette skal innendørs lydforhold fra aktiviteten ved flystasjonen som følge av gjennomføring av planen, overholde grenseverdier for lydklasse D angitt i NS 8175:2012. Der dette ikke er praktisk mulig mht. rene bygningstekniske forhold eller ikke er gjennomførbart innenfor et forsvarlig kost nytte-forhold kan det dispenseres fra kravet. Kravet skal ikke settes lavere enn forurensningsforskriftens krav til innendørs lydnivå ( $L_{pA24t} 42dB$ ).

Alle med rett til innløsning av sin bolig skal få tilbud senest i 2015, og hus med støytiltak skal være tilbudt ferdigstilt senest høsten 2017, eller når F 35 kommer i drift.

## **5.5 LANDBRUK**

Ved utbygging innenfor planområdet og ved drift av flybasen skal det tas tilbørlig hensyn for å sikre jordressursene og for å legge til rette for landbruksdriften. Det skal legges til rette for nødvendige driftsadkomster.

Ved utbygging og drift skal dreneringssystem og grøfter opprettholdes eller omlegges. Det skal tas særlig hensyn til gjennomgående drenering eller grøfter som fører vann fra omkringliggende areal.

Eventuell overskudd av matjord skal tas vare på som ressurs, og skal gjenbrukes. Omdisponering av jordbruksareal som er regulert til utbyggingsformål skal skje i henhold til inngåtte leieavtaler. Det skal ved inngåelse av nye leieavtaler foreligge en tidsplan for eventuell avvikling av landbruksdriften. Tidsplanen foreligger Ørland kommune.

Ørland kommune stiller krav om driveplikt av landbruksjord som kan brukes til landbruk innenfor planområdet.

Det må søkes å finne fleksible løsninger når det gjelder beitekrav, slik at det fortsatt kan være husdyrhold innenfor rød støysone. Det må legges til rette for ordninger slik at støykrav i Holdforskrift for storfe oppfylles.

## **7.2 REKKEFØLGEBESTEMMELSER:**

**7.2.1** Før igangsettingstillatelse kan gis skal trafiksikringstiltak som beskrevet i Plan for beskyttelse av omgivelsene mot støy og andre ulemper i bygge- og anleggsfasen, for det gjeldende tiltaket være etablert.

**7.2.2** Følgende tiltak skal være etablert før igangsettingstillatelse kan gis:

- etablering/fullføring av gang/sykkelvei fra Uthaug sentrum og til eksisterende gang-/sykkelvei ved Hårberg.
- trafiksikkerhetstiltak langs ferdselsårer for anleggstrafikk,

**7.2.3** Følgende skal være avsluttet før igangsettingstillatelse kan gis:

- Skolevirksomheten ved Hårberg skole

**7.2.4** Dersom gjenstander, konstruksjoner eller andre funn oppdages i forbindelse med gravearbeid, skal arbeidet stanses omgående og kulturminnemyndigheten underrettes, jfr. Lov om kulturminner, § 8 2. ledd.

**7.2.5** For terrenginngrep i forurenset grunn skal det utarbeides tiltaksplaner, jfr forurensningsforskriften kap 2. Dersom gjenstander, konstruksjoner eller andre funn som kan medføre forurensing oppdages i forbindelse med gravearbeid, skal arbeidet stanses omgående og lokal forurensningsmyndighet underrettes, jfr. Lov om forurensing, § 40.

### **Alternativ til innstillingens pkt. 3:**

a) Støysonekart i henhold til alternativ 2 med flyging rundt Garten legges til grunn i endelig planforslag. Etter formannskapetets vurdering er det viktig å redusere støynivået for befolkningen på Garten/Beian (lydreduksjon ca. 4-5 dB).

Inn- og utflyging skal foregå i de korridorer som fremgår av vedlegg til planbestemmelser, og alternativ 2 for flygemønster men med krav om minst 400 fot etter take off før sving også i sørlig retning.

b) Som innstillingen

c) Det er viktig at det utarbeides miljøoppfølgingsprogram for flyaktiviteten, jf pkt 4.3, i tett samarbeid med kommunen.

d) Som innstillingen

e) I reguleringsbestemmelser § 7.2 er det oppført ulike tiltak som skal gjennomføres før byggetiltak igangsettes. Dette er tiltak som kommunen finner som viktige å få gjennomført for å kunne ivareta innbyggernes og kommunens sikkerhet og interesser på en best mulig måte, og som er nødvendig avbøtende på direkte konsekvenser av kampflybasen. Ørland kommune ønsker å være en best mulig tilrettelegger for kampflybasen samtidig med at lokalsamfunnets interesser blir ivaretatt. Derfor mener kommunen at reguleringsplan vedtatt av vertskommunen vil gi en mer langsiktig løsning enn en hva en statlig plan vil føre til. Planutvalget finner derfor det nødvendig å endre rådmannens innstilling i pkt 7.2, og viser til forslag pkt. 7.2 over.

Kommuneadvokat Karl Bjørnar Olsen orienterte angående den juridiske siden av saken i forhold til forslag fremmet av Knut Ring på vegne av A og SP.

**Det ble først stemt over punkt F, fra tilleggsforslag fremmet av A og SP:**

Punkt F ble enstemmig vedtatt.

**Tilleggsforslagene fra Knut Ring på vegne av A og SP og Torhild Aarbergsbotten på vegne av H og FRP, ble for øvrig satt opp mot hverandre til avstemming med basis i rådmannens forslag:**

Tilleggsforslag fra Knut Ring (A) på vegne av A og SP ble vedtatt med 4 mot 3 stemmer.

### **Endelig vedtak:**

Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 12-10 godkjenner planutvalget følgende dokumenter for offentlig ettersyn og høring:

1. Forslag til reguleringsplan for Ørland flystasjon, datert 13.01.14
2. Forslag til reguleringsbestemmelser, revidert 05.05.14
3. Planbeskrivelse med konsekvensutredning datert 17.01.14 med tilhørende temautredninger (1-14) og tilleggsrapporter (1-11)

Planutvalget presiserer følgende endringer/tillegg i planforslaget:

- a) Støysonekart i henhold til alternativ 2 med flyging rundt Garten legges til grunn i endelig planforslag. Etter planutvalgets vurdering er det viktig å redusere støynivået for befolkningen på Garten/Beian (lydreduksjon ca. 4-5 dB).



- b) Planutvalget tiltrer Fylkesmannens tilrådning i brev av 27.02.14 vedrørende støygrenser i forbindelse med tilbud om innløsning og støytiltak på bygninger med støyfølsomme bruksformål, jfr. forslag til reguleringsbestemmelser § 4.9.
- c) Det er viktig at det utarbeides miljøoppfølgingsprogram for flyaktiviteten (flytraseer, registrering og rapporteringssystemer av flybevegelser m.m.) som skal godkjennes av kommunen, jfr. forslag til reguleringsbestemmelser § 4.3.
- d) Det skal utarbeides en forvaltningsplan for landbruket som innebærer forutsigbar drift av landbruksområdene og sikrer jordressursene innenfor planområdet, jfr. forslag til reguleringsbestemmelser § 4.3.
- e) I reguleringsbestemmelsenes § 7.2 med rekkefølgebestemmelser er oppført ulike tiltak som skal gjennomføres før byggetiltak igangsettes. Planutvalget presiserer at dette er avbøtende tiltak som er nødvendig i forbindelse med bygging og drift av den nye kampflybasen.
- f) Ved behov for makeskifte med hel eiendom som alternativ til tilpasning for støyberørte, skal dette skje innen Ørland kommune om ikke aktuelle bruker/brukere ønsker annet.
- g) Planutvalget ber om at det skal følge planen en oversikt over ureglementert flygning slik som avbrutte landinger, utrykning ved øvelse, scramble og lignende. Oversikten skal beskrive maksimalstøy i de områder som blir berørt.
- h) Med bakgrunn i stor usikkerhet om støynivå og støyplager for den enkelte, ber planutvalget om at det gis muligheter for at tilbud om innløsning avventes til etter at nye F-35 har ankommet.
- i) Planutvalget ber om at det utarbeides støyberegninger som viser forskjell på støybelastninger for de ulike områdene ved avganger i begge retninger der det svinges vestover i henholdsvis 200 og 400 fot. Støyberegningene skal følge planen ut på høring.
- j) Planutvalget ber om at det utarbeides forslag til tiltak som ivaretar mattilsynets krav til husdyrhold.
- k) Planutvalget forventer at nye vedtatte flytrasèer blir tatt i bruk og at støymålinger startes i god tid før F-35 ankommer slik at det er et sammenligningsgrunnlag for målinger etter ankomst av nye fly.
- l) Planutvalget legger til grunn at forhandlinger om avbøtende tiltak vedtatt i formannskapetets møte, sak PS 14/12 den 6.mars 2014, videreføres.

### **Endringer i reguleringsbestemmelser:**

#### ***Nytt kulepunkt punkt 4.3.2:***

- Tiltak for retting ved gjentagende avvik
- Lavfrekvent støy

#### ***Punkt 4.3.3***

Tas ut av reguleringsbestemmelsene(erstattes av nytt avsnitt punkt 5.5)

#### ***Nytt punkt 4.8***

Inn- og utflyging skal foregå i de korridorer som fremgår av vedlegg til planbestemmelsene, samt de formelle prosedyrer og flykorridorer som fastsattes i konsesjon for flyplassdriften (jfr Lov om luftfart).

#### **Punkt 4.9.3**

Tas ut av reguleringsbestemmelsene

#### **Punkt 5.5:**

Siste setning går ut og erstattes med:

Omdisponering av jordbruksareal som er regulert til utbyggingsformål skal skje i henhold til inngåtte leieavtaler. Det skal ved inngåelse av nye leieavtaler foreligge en tidsplan for eventuell avvikling av landbruksdriften. Tidsplanen foreligger Ørland kommune.

#### **Punkt 7.2.2 første kulepunkt endres til:**

- Etablering/fullføring av gang/sykkelveg fra Uthaug sentrum til Hårberg skole

#### **Nytt punkt 7.2.3**

Det skal det utarbeides en samlet faglig vurdering rundt forholdet støy i undervisningssituasjon for alle alderstrinn ved Hårberg skole. Ørland kommune legger til grunn støykrav hjemlet i Arbeidsmiljøloven, gruppe 1.

En slik vurdering skal videre inneholde:

- En faglig vurdering av hvordan støy i anleggsfasen påvirker støybildet og evt. støykrav knyttet opp i mot Hårberg skole
- En faglig vurdering i forhold til eksponert støy i uteområdene og hvordan dette påvirker elevene i undervisningen.
- En faglig vurdering vedørende anleggstrafikk og sikkerhet i trafikkavviklingen for Hårberg skole.
- En risikovurdering av Hårberg skoles beliggenhet så nært opp til Ørland Flystasjon.
- En vurdering av de ansattes arbeidsforhold knyttet opp i mot fremtidig aktivitet ved Ørland Hovedflystasjon.

Utredningen skal være forelagt planutvalget før 2.gangs behandling av reguleringsplan.

Hvis ett eller flere av disse vurderingene ikke er tilfredsstillende oppfylt er tiltakshaver ansvarlig for at skolevirksomheten ved Hårberg skole avvikles før igangsettingstillatelse kan gis.

#### **Tillegg punkt 7.2.6:**

For terrenginngrep i forurenset grunn skal det utarbeides tiltaksplaner, jfr forurensningsforskriften kap. 2.

#### **Nytt punkt 7.2.8**

Innløst bebygd areal/sanerte anlegg i LNF-sonen skal reetableres til landbruksareal.

***Nytt punkt 7.2.9***

I områder definert som restriksjons- og fareområder for liv og helse Jfr ROS-analysen i planbeskrivelsen, kan eier av landbrukseiendom kreve flytting av landbruksbebyggelse.